

Aan

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Directeur Transitie Diepe Ondergrond
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
22-5-2026	IV-90300	MIJR/106508237	-

Mijnraadadvies Startvergunning aardwarmte Ede I

Geachte staatssecretaris Jo-Annes de Bat,

Naar aanleiding van uw verzoek ontvangt u hierbij het advies van de Mijnraad inzake de door Gaia Energy B.V. en MPD Groene Energie aangevraagde startvergunning aardwarmte voor het gebied genaamd Ede I. De Mijnraad ziet geen belemmeringen om de aangevraagde startvergunning aardwarmte te verlenen mits het volgende in acht wordt genomen:

- Draag zorg voor de plaatsing van voldoende versnellingsmeters op de projectlocatie en voer over plaatsing en gebruik overleg met het KNMI;
- Waarborg voldoende financiële middelen voor het abandonneren en verwijderen van mijnbouwwerken in de situatie dat er een productietermijn is van 15 jaar.

Inleiding

Bij bericht van 23 april 2026 heeft de staatssecretaris de Mijnraad advies gevraagd over de aangevraagde startvergunning aardwarmte in een gebied aangeduid als Ede I. De aanvraag is ingediend door Gaia Energy B.V. en MPD Groene op 18 maart 2025.

De Mijnraad heeft kennisgenomen van de aanvraag en de hierover uitgebrachte adviezen, te weten de adviezen van:

- Gemeente Ede van 11 november 2025;
- Waterschap Vallei en Veluwe van 4 november 2025;
- De provincie Gelderland van 21 november 2025;
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van 29 december 2025;
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 17 maart 2026;
- TNO Adviesgroep Economische Zaken (TNO-AGE) van 20 april 2026.

Bij de voorbereiding van dit advies heeft de Mijnraad op grond van het voor het bevoegd gezag geldende wettelijke kader gekeken naar de volledigheid en de kwaliteit van de aangevraagde startvergunning en naar de onderlinge samenhang en balans tussen deze aanvraag en de uitgebrachte adviezen. De Mijnraad geeft in dit advies geen uitputtende behandeling van alle aspecten van de aangevraagde startvergunning, maar gaat met name in op die aspecten die de Mijnraad van belang acht voor uw beslissing over het verlenen van de aangevraagde vergunning en over het verbinden van voorschriften aan die vergunning. Ook kan de Mijnraad adviseren over het geven van aanvullende overwegingen, dan wel over het onderstrepen en/of nuanceren of verbinden van opmerkingen en/of aanbevelingen aan de genoemde, eerder uitgebrachte adviezen.

Toelichting

Nationale Grondwater Reserve

De provincie Gelderland geeft in haar advies aan dat het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (Min I&W) momenteel een voorstel uitwerkt voor het aanwijzen van gebieden met een Nationale Grondwater Reserve (NGR) ten behoeve van toekomstige drinkwatervoorziening en calamiteiten. De provincie acht het relevant in hoeverre het vergunningsgebied in een voorgenomen NGR-gebied ligt en raadt voor een goede belangenafweging aan dat de ministeries (EZK/I&W) daarover contact met elkaar hebben. De provincie Gelderland geeft ook in haar advies aan dat de huidige kwaliteit van het grondwater negatief beïnvloed is door een verontreinigingspluim (sulfaat op een diepte tot 120 meter onder het maaiveld), die afkomstig is van een oostwaarts gelegen bronlocatie. De provincie verzoekt hiermee rekening te houden bij de voorgenomen boring en wijst op het risico dat de verspreiding van de verontreinigingspluim mogelijk versterkt wordt gedurende de winningsperiode.

De Mijnraad stelt vast dat de keuze voor de in de aanvraag voorgenomen boorlocaties niet valt binnen de aanvraag startvergunning maar primair onderdeel vormt van de beoordeling van de aangevraagde omgevingsvergunning. Echter onderschrijft de Mijnraad wel het belang dat rekening wordt gehouden met verontreinigingspluimen en (voorgenomen) strategische grondwatervoorraden bij het vaststellen van de boorlocaties. Daarom adviseert de Mijnraad de staatssecretaris om ervoor te zorgen dat ook bij de beoordeling van de omgevingsvergunning voldoende rekening wordt gehouden met de voorgenomen NGR's en met de mogelijke effecten van en op de verontreinigingspluim bij deze boringen. Omdat het behoud van drinkwatervoorraden voor de toekomst van groot belang is, adviseert de Mijnraad de staatssecretaris mogelijk overlap te bespreken met het ministerie van I&W.

Versnellingsmeter

Op basis van de Seismische Dreigings- en Risicoanalyse (SDRA) en de toepassing van het Traffic Light System (TLS) is TNO-AGE van oordeel dat de huidige Magnitude of Completeness (MoC) niet voldoende is voor het meten van lichtere bevingen. TNO-AGE raadt aan deze te verlagen naar een MoC van 1.0, wat overeenkomt met de ondergrens van de categorie 'Niet voelbaar' van het TLS. Hierdoor kunnen ook niet-voelbare bevingen worden gedetecteerd. Daarnaast adviseert TNO-AGE om voorafgaande aan de start van de productie een nulmeting uit te voeren om (achtergrond)trillingen in kaart te brengen die niet gerelateerd zijn aan het aangevraagde geothermieproject.

SodM is met TNO-AGE van oordeel dat de huidige MoC niet voldoende is en stelt voor om bij eventuele vergunningverlening een voorwaarde op te nemen om, zolang de MoC niet significant verbeterd is ten tijde van de aanvang van de winning, dat de aanvrager een tweekleurig TLS zal hanteren (categorie groen en rood). Dit houdt in dat de aardwarmtewinning mag plaatsvinden zolang er geen seismiciteit plaatsvindt. Zodra er een beving wordt waargenomen binnen het vergunningsgebied en een radius van 1 kilometer daaromheen, gaat het TLS direct naar categorie rood en dient er binnen 24 uur gestopt te worden met de winning.

De Mijnraad is samen met TNO-AGE en SodM van oordeel dat het huidige MoC verlaagd dient te worden. Daarnaast is de Mijnraad van oordeel dat vergunningverlening gebaseerd moet worden

op consistent beleid en dat het onwenselijk is om wijzigingen in de TLS-systematiek door te voeren bij een individuele aanvraag. De Mijnraad adviseert de staatssecretaris zorg te dragen voor de plaatsing van voldoende versnellingsmeters op de projectlocatie. Mocht de aanvrager zelf een additioneel meetstation plaatsen, dan acht de Mijnraad het nodig dat daarover tenminste overleg wordt gevoerd met het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). Er is een algemeen belang gediend met de mogelijkheid dat de resultaten op de juiste manier kunnen worden meegenomen in het nationale meetnetwerk van het KNMI. De Mijnraad acht een nulmeting met een redelijke termijn voorafgaand aan de start productie zinvol.

Warmte leveringsovereenkomsten

TNO merkt op dat in de aanvraag geen warmteleveringsovereenkomst is opgenomen, terwijl dit wel is vereist voor een aanvraag van een startvergunning. RVO geeft aan dat een getekende intentieverklaring is meegestuurd en maakt geen bezwaar tegen het ontbreken van een warmteleveringsovereenkomst.

De Mijnraad acht voor deze aanvraag de meegestuurde intentieverklaring voldoende omdat één van de aanvragers zowel meerderheidsaandeelhouder van de warmteproducent als van de warmteafnemer zal zijn.

Aansprakelijkheid vergunninghouder

SodM signaleert dat in de samenwerkingsovereenkomst van Aardwarmte Ede B.V. wordt aangegeven dat Gaia Energy B.V. en MPD Groene Energie van plan zijn de om de vergunning op naam van Aardwarmte Ede B.V. te zetten en eventueel ook uitvoerder volgens de Mijnbouwwet te maken. SodM geeft in zijn advies aan het zorgelijk te vinden dat de (financiële) verantwoordelijkheden van projecten bij aparte dochterbedrijven ondergebracht worden. Om voldoende zicht te houden op die verantwoordelijkheden, adviseert SodM dat de vergunninghouder een bewijs van financiële zekerheid opneemt in haar jaarrapportage. Ook adviseert SodM de staatssecretaris om te borgen dat de vergunninghouders financiële zekerheid stellen ter dekking van de aansprakelijkheid voor de schade die naar redelijke schatting kan ontstaan door beweging van de aardbodem en ter dekking van de kosten voor het verwijderen van mijnbouwwerken.

De Mijnraad benadrukt het belang van voldoende financiële middelen voor het abandonneren en het verwijderen van de mijnbouwwerken. Het is noodzakelijk dat de staatssecretaris voldoende garanties krijgt voor die middelen, bijvoorbeeld door een moedergarantie (art 403 BW2) van de aandeelhouders ofwel voldoende reserveringen bij de vergunninghouders. Dit geldt ook bij een eventuele overdracht van de vergunning aan een ander entiteit. Daarnaast valt het de Mijnraad op dat het project afhankelijk is van een SDE++ subsidie welke is toegekend voor een periode van 15 jaar. Op dit moment is er geen zicht op de introductie van een zgn. "verlengde levensduur SDE++" voor aardwarmteprojecten. Na afloop van de SDE++ subsidieperiode zullen de operationele kosten in het project hoger zijn dan de opbrengsten, mede door de verwachte hoge elektriciteitskosten door het gebruik van zware warmtepompen. Daarom zou het mogelijk zijn dat de aandeelhouders besluiten om het project na 15 jaar te beëindigen, mocht er geen alternatief komen.

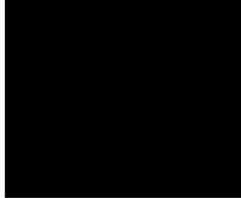
De Mijnraad adviseert om bij het beoordelen van de financiële mogelijkheden van de aanvrager in de zin van artikel 24t, tweede lid onder e, Mijnbouwwet, als uitgangspunt te hanteren in het geval van een productietermijn van 15 jaar. De Mijnraad adviseert de

staatssecretaris de aanvrager voor te schrijven dat de financiën voor abandonneren binnen een periode van 15 jaar worden gereserveerd.

Communicatie

De gemeente Ede geeft in haar advies aan dat de informatievoorziening naar omwonenden en andere belanghebbenden onder de maat is. Dit omdat er tot op heden nog geen informatiebijeenkomst of vergelijkbare activiteit is georganiseerd. Gemeente Ede betwijfelt of direct omwonenden op de hoogte zijn van deze vergunningaanvraag en het vervolgproces. Dit in combinatie met de zorgen van bewoners m.b.t. veiligheidsrisico's en een gebrek aan communicatie van de aanvrager hierover, maken onrust en weerstand tegen het project niet ondenkbaar. In dezelfde lijn vraagt de provincie Gelderland in haar advies om een afgestemde werkwijze die ervoor zorgt dat de omgeving in de brede zin tijdig en op transparante wijze geïnformeerd en geconsulteerd wordt. Dit acht de provincie Gelderland van belang voor het vertrouwen in niet alleen dit project, maar ook volgende aardwarmteprojecten. De provincie adviseert bovendien om in de communicatieplannen en omgevingsmanagement de decentrale overheden actief te betrekken en te informeren.

De Mijnraad benadrukt dat voor het creëren van voldoende draagvlak tijdige communicatie tussen aanvrager en omgeving essentieel is. De Mijnraad is van oordeel dat dit ook al van belang is voorafgaand aan de aanvraag en voorafgaand aan de verlening van een startvergunning aardwarmte. In dat perspectief geeft de Gedragscode Omgevingsbetrokkenheid bij Aardwarmteprojecten¹ handvatten voor het hanteren van principes rondom communicatie en dialoog.

voorzitter Mijnraad

¹ Gedragscode Omgevingsbetrokkenheid bij Aardwarmteprojecten (<https://geothermie.nl/themas/draagvlak-en-betrokkenheid/>). Zie ook de operationalisering in de Leidraad Omgevingsbetrokkenheid bij Aardwarmteprojecten (https://geothermie.nl/wp-content/uploads/Leidraad_omgevingsbetrokkenheid.pdf).